

FACKEN
inom industrin

Globala arbetskraftskostnader

**En internationell jämförelse av
arbetskraftskostnader inom tillverkningsindustrin
1998–2009**

April 2009

Facken inom industrin (FI) är ett samarbetsorgan mellan de sex fackliga förbund inom industrin som omfattas av "Samarbetet om industriell utveckling och lönebildning" (Industriavtalet). De sex förbunden är Sveriges Ingenjörer, IF Metall, Unionen, Svenska Livsmedelsarbetareförbundet, Svenska Pappersindustriarbetareförbundet samt Skogs- och Träfacket. Dessutom deltar Grafiska fackförbundet Mediafacket i FI-samarbetet.

Ytterligare exemplar av denna rapport kan beställas på e-postadress: fi.kansli@fikansli.se eller av Helena Ek på telefonnummer: 08-786 85 13. Rapporten finns även att hämta på www.fackeninomindustrin.se.

Förord

Rapporten ”Globala arbetskraftskostnader 1998-2009” ingår i Facken inom industrins rapportserie om internationella arbetskraftskostnader inom tillverkningsindustrin. Denna rapport behandlar utveckling under perioden 1998-2009 med ett särskilt fokus på 2008 och 2009. En nyhet med denna rapport är att vi även gjort en prognos för innevarande år.

Syftet med rapporten är att ge information om utveckling av nominella och reala arbetskraftskostnader inom tillverkningsindustrin i så många länder som möjligt. Vi vill också jämföra nivåerna på arbetskraftskostnaderna i de olika länderna. Utvecklingen av de reala arbetskraftskostnaderna kan ses som ett mått på utfallet för löntagarna och utvecklingen av arbetskraftskostnaden har betydelse för företagens kostnadsmässiga konkurrenskraft.

Underlaget för rapporten är ett antal databaser med uppgifter för arbetskraftskostnader, priser och växelkurser. Vår ambition är att ge en så korrekt bild som möjligt men tyvärr finns inte en enda bra statistikälla som ger alla svar. Vi har därför valt att använda flera olika källor.

Rapporten har utarbetats av Tobias Brännemo, utredare på Facken inom industrins kansli.

Fler rapporter finns att läsa på www.fackeninomindustrin.se

Göran Nilsson
Kanslichef
Facken inom industrin

Innehållsförteckning

1. Sammanfattning	5
2. Arbetskraftskostnad 2009.....	6
3. Arbetskraftskostnadernas ökningstakt.....	9
4. Real arbetskraftskostnad	13
5. Relativ arbetskraftskostnad	15
6. Källor.....	18

Figurförteckning

Diagram 2.1 Arbetskraftskostnad 2009, Norden, Arbetare.....	6
Diagram 2.2a Arbetskraftskostnad 2009, Västeuropa, Arbetare.....	6
Diagram 2.2b Arbetskraftskostnad 2009, Västeuropa, Arbetare och tjänstemän	7
Diagram 2.3 Arbetskraftskostnad 2009, Östeuropa, Arbetare och tjänstemän	7
Diagram 2.4 Arbetskraftskostnad 2009, Länder utanför Europa, Arbetare	8
Diagram 3.1 Ökning av arbetskraftskostnaden, Norden, 1998-2009.....	9
Diagram 3.2 Ökning av arbetskraftskostnaden, Tyskland, Frankrike, Storbritannien, 1998- 2009.....	9
Diagram 3.3 Ökning av arbetskraftskostnaden, Estland, Lettland, Litauen, 1998-2009	10
Diagram 3.4 Ökning av arbetskraftskostnaden, USA, Japan, Kanada, 1998-2009.....	10
Diagram 3.5a Ökning av arbetskraftskostnaden, Västeuropa, 1998-2009.....	11
Diagram 3.5b Ökning av arbetskraftskostnaden, Västeuropa, 1998-2009.....	11
Diagram 3.6 Ökning av arbetskraftskostnaden, Östeuropa, 1998-2009	12
Diagram 4.1 Real ökning av arbetskraftskostnaden, Västeuropa, 1998-2009	13
Diagram 4.2 Real ökning av arbetskraftskostnaden, Östeuropa, 1998-2009	13
Diagram 4.3 Real ökning av arbetskraftskostnaden, Länder utanför Europa, 1998-2009.....	14
Diagram 5.1 Relativ arbetskraftskostnad, Norden, 1998-2009	15
Diagram 5.2 Relativ arbetskraftskostnad, Tyskland, Storbritannien, Frankrike, 1998-2009...	15
Diagram 5.3 Relativ arbetskraftskostnad, Estland, Lettland, Litauen, 1998-2009	16
Diagram 5.4 Relativ arbetskraftskostnad, USA, Japan, Kanada, 1998-2009.....	16
Diagram 5.5 Relativ arbetskraftskostnad, Korea, Singapore, Taiwan, Hong Kong, Mexiko, 1998-2009.....	17

1. Sammanfattning

Arbetskraftskostnad 2009

- Arbetskraftskostnaden för arbetare inom tillverkningsindustrin i Sverige kommer år 2009 att bli omkring 261 kronor per timme.
- Arbetskraftskostnaden i Sverige är lägre än i de övriga nordiska länderna. Vid en jämförelse med övriga västeuropeiska länder hamnar Sverige något under mitten.
- De östeuropeiska länderna har betydligt lägre arbetskraftskostnader än de västeuropeiska, i många länder är arbetskraftskostanden cirka 25 procent av kostnaden i Sverige.
- Länderna utanför Europa har en lägre arbetskraftskostnad än Sverige.

Arbetskraftskostnadernas ökningstakt

- Arbetskraftskostnaderna inom svensk tillverkningsindustri har under perioden 1998-2009 ökat med i genomsnitt cirka 3,6 procent per år. Det är något högre än genomsnittet för Västeuropa där ökningen var 3,4 procent per år.
- År 2009 väntas arbetskraftskostnaden i Sverige öka med 3,0-3,5 procent, jämfört med cirka 2,8 procent i genomsnitt för Västeuropa.
- I de östeuropeiska länderna ökar arbetskraftskostnaderna med i genomsnitt cirka 10 procent per år under perioden 1998-2009. Under 2009 blir ökningstakten betydligt lägre.
- De baltiska länderna har under senare år haft ökningstal på över 20 procent per år men under 2009 väntas arbetskraftskostnaderna öka med mindre än fem procent, i Lettland så lågt som 1,0 procent.

Real arbetskraftskostnad

- Under perioden 1998-2009 blir den genomsnittliga reala ökningen av arbetskraftskostnaden i Sverige 2,3 procent per år.
- Sverige är ett av de länder i Västeuropa som har haft högst real ökning av arbetskraftskostnaderna under denna period.
- De östeuropeiska länderna har en högre real ökningstakt än Sverige, men skillnaden är inte lika stor som när det gäller den nominella ökningstakten.

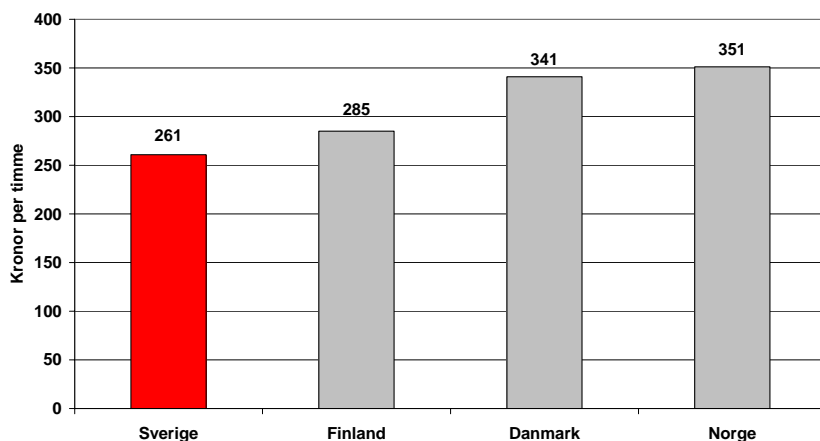
Relativ arbetskraftskostnad

- Under perioden 1998-2009 har Sveriges relativa arbetskraftskostnad sjunkit jämfört med de nordiska länderna och flertalet länder i Västeuropa.
- År 1998 var arbetskraftskostnaden i USA och Japan cirka 80 procent av den svenska. Fram till 2001 steg den men sjönk sedan kraftigt. De senaste åren stiger den återigen och är år 2009 tillbaka på cirka 80 procent.
- Arbetskraftskostnaderna i Estland, Lettland och Litauen har ökat relativt den svenska under perioden 1998-2009. Störst förändring sker under de senaste fem åren.

2. Arbetskraftskostnad 2009

I detta kapitel redovisas den genomsnittliga arbetskraftskostnaden för anställda inom tillverkningsindustrin år 2009. Nivåerna avser arbetare inom tillverkningsindustrin där annat inte anges. Utvecklingen för 2009 bygger på prognoser från OECD, EU-kommissionen och Facken inom industrin. Med arbetskraftskostnad avses total arbetskraftskostnad, det vill säga lön, bonus, övertid och övriga lönetillägg, semesterlön samt arbetsgivarens lagstadgade arbetsgi-
varavgifter och avtalade försäkringar.¹

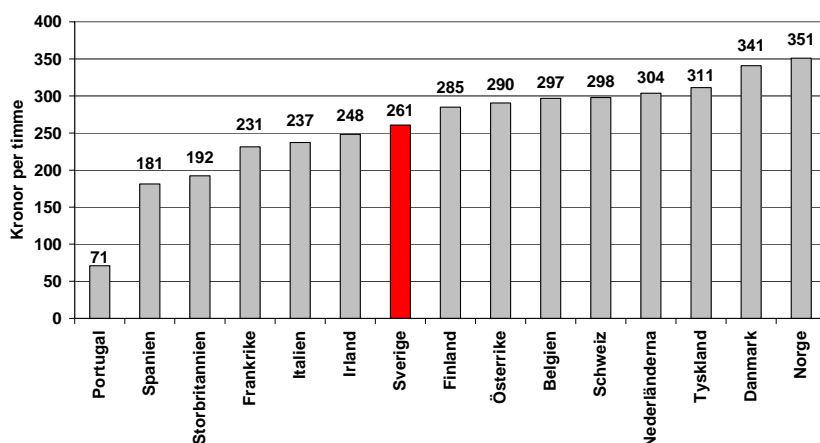
Diagram 2.1 Arbetskraftskostnad 2009, Norden, Arbetare

Källa: US Department of Labor, Eurostat LCI, egna prognoser

År 2009 är den genomsnittliga arbetskraftskostnaden för en industriarbetare i Sverige 261 kronor per timme. Jämfört med övriga nordiska länder har Sverige den lägsta arbetskraftskostnaden.

Diagram 2.2a Arbetskraftskostnad 2009, Västeuropa, Arbetare

Källa: US Department of Labor, Eurostat LCI, OECD, egna prognoser

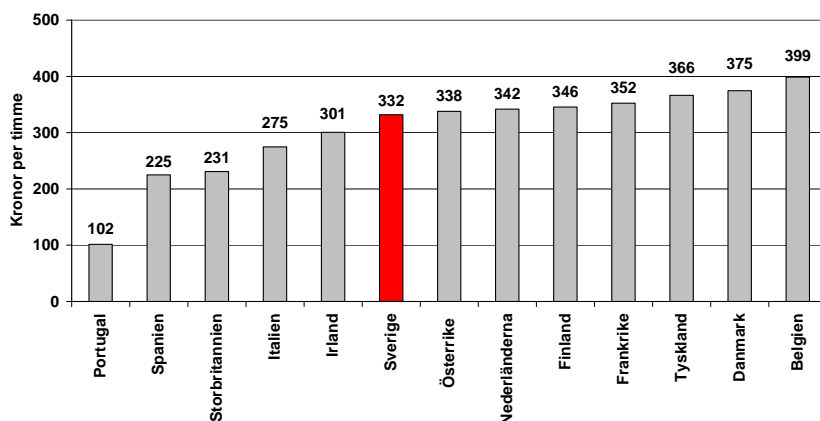
Under ett antal år har Sverige legat i mitten vid en jämförelse med övriga västeuropeiska länder. År 2009 ligger Sverige något under mitten. Att Sveriges position har förskjutits beror främst på att den svenska kronan har försvagats mot de flesta övriga valutor, däribland euron.

¹ För en mer detaljerad redogörelse för källor och metoder, se kapitel 6.

Högst arbetskraftskostnad har Norge med 351 kronor, det är 35 procent högre än Sverige. Nivån på arbetskraftskostnaden i Tyskland är cirka 20 procent högre än i Sverige.

En annan källa för att visa nivån på arbetskraftskostnaden är Eurostats Labour Cost Survey (LCS). Det är en undersökning som genomförs vart fjärde år och den senaste undersökningen som finns tillgänglig avser år 2004. Uppgifterna för 2004 har räknats upp till 2009 års värden med hjälp av Eurostats Labour Cost Index (LCI) samt prognoser för 2009. Nivåerna avser både arbetare och tjänstemän.

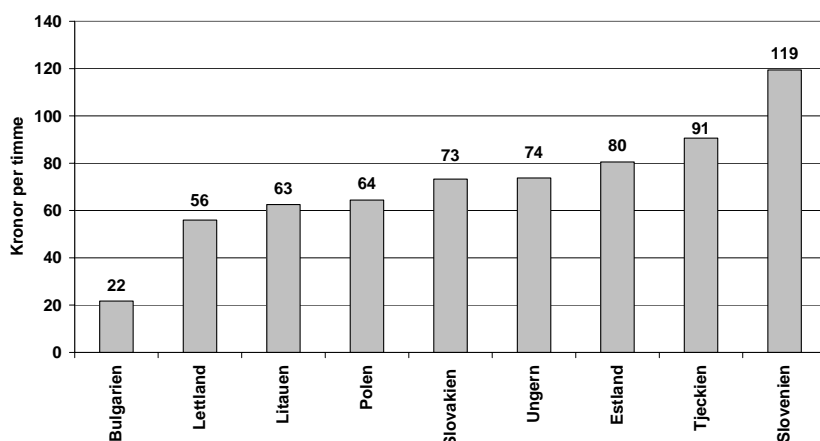
Diagram 2.2b Arbetskraftskostnad 2009, Västeuropa, Arbetare och tjänstemän

Källa: Eurostat LCS, Eurostat LCI, OECD, egna prognoser

Enligt LCS är den genomsnittliga arbetskraftskostnaden för en industrianställd i Sverige 332 kronor per timme år 2009. Vid en jämförelse med övriga västeuropeiska länder placerar det Sverige något under mitten. Rangordningen påminner om den i diagram 2.2a men skillnaderna jämfört med exempelvis Danmark, Finland och Tyskland är mindre. En förklaring till det skulle kunna vara att diagram 2.2a avser arbetare och 2.2b både arbetare och tjänstemän. Vår bedömning utifrån kännedomen i ett antal konkreta fall är den att de faktiska skillnaderna nog ligger närmare de i diagram 2.2a.

Diagram 2.3 Arbetskraftskostnad 2009, Östeuropa, Arbetare och tjänstemän

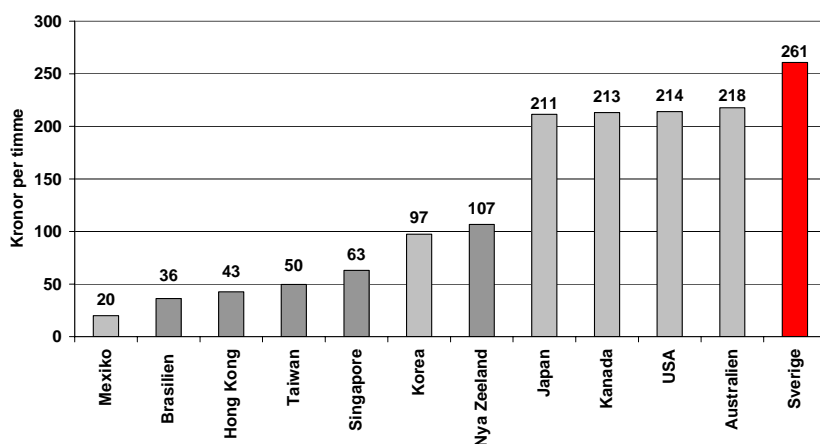

Källa: Eurostat LCS, Eurostat LCI, EU-kommissionen, egna prognoser

Arbetskraftskostnaden i Östeuropa är väsentligt lägre än i Sverige och de flesta övriga länderna i Västeuropa. Jämför man med nivån för Sverige enligt LCS har många av de östeuropeiska länderna en arbetskraftskostnad runt 20-25 procent av den svenska. Jämför man med den svenska nivån enligt US Department of Labor blir motsvarande siffra 25-30 procent av den

svenska. Det kan vara en mer riktigt jämförelse eftersom andelen arbetare är betydligt fler i de östeuropeiska länderna än i Sverige.

Diagram 2.4 Arbetskraftskostnad 2009, Länder utanför Europa², Arbetare

Källa: US Department of Labor, OECD, egna prognoser

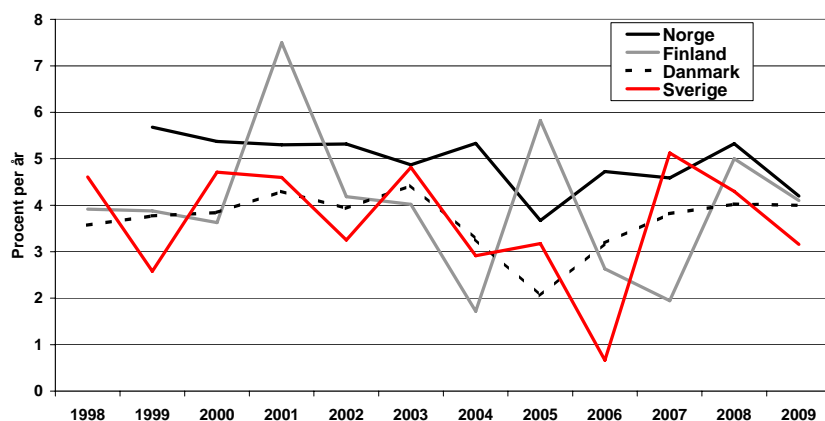
Vid en jämförelse med länder utanför Europa finns inget land som har en arbetskraftskostnad som är högre än i Sverige. Det innebär också att flertalet länder i Västeuropa har en högre arbetskraftskostnad än länderna utanför Europa. I USA, Japan, Kanada och Australien är arbetskraftskostnaden drygt 80 procent av den svenska. Länderna i Sydostasien har en betydligt lägre arbetskraftskostnad. I Korea är kostnaden 97 kronor per timme, det är cirka en tredjedel av den svenska. Skillnaden mellan olika företag och branscher är dock oftast betydligt större i andra länder än i Sverige. Det gör att skillnaden mellan exempelvis de som arbetar med slutmontering av koreanska bilar respektive svenska bilar kan vara mindre.

² För några av länderna saknas värde för 2007-2009, därför avser arbetskraftskostnaden för Brasilien, Nya Zeeland, Singapore, Taiwan och Hong Kong år 2006.

3. Arbetskraftskostnadernas ökningstakt

I detta kapitel redovisas utvecklingen av arbetskraftskostnaderna sedan 1998. Som främsta källa används Eurostats Labour Cost Index (LCI). Där ingår både arbetare och tjänstemän.

Diagram 3.1 Ökning av arbetskraftskostnaden, Norden, 1998-2009

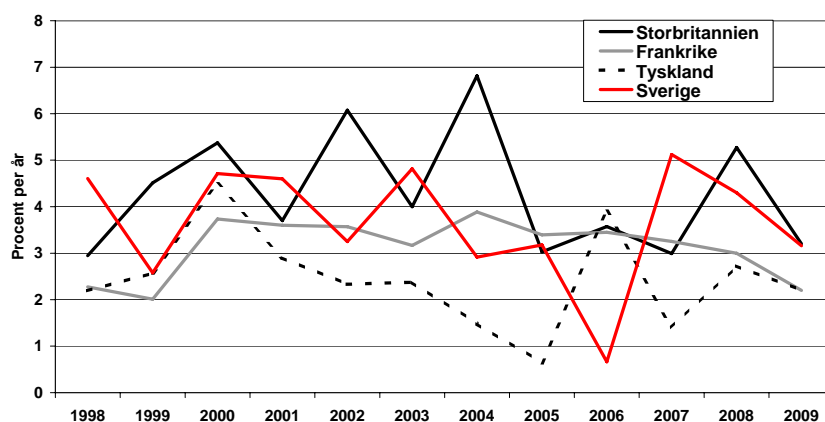

Källa: Eurostat LCI, egna prognoser

För Sverige var den genomsnittliga ökningen av arbetskraftskostnaden 3,7 procent per år under perioden 1998-2009. Under avtalsperioden 2004-2006 var ökningen 2,2 procent per år. Under nuvarande avtalsperiod, 2007-2009, beräknas ökningen av arbetskraftskostnaden bli 4,2 procent per år. En anledning till Sveriges låga ökningstakt under 2006 är de rabatter i inbetalningen till avtalspension för arbetare som gjordes under det året.

I Danmark och Finland blir den genomsnittliga ökningstakten under innevarande avtalsperiod något lägre än i Sverige medan den årliga ökningstakten i Norge blir cirka en halv procentenhet högre än i Sverige. Under perioden 2004-2006 hade Sverige den lägsta genomsnittliga ökningstakten. Även under denna period hade Norge en klart högre genomsnittlig ökningstakt än övriga nordiska länder.

Diagram 3.2 Ökning av arbetskraftskostnaden, Tyskland, Frankrike, Storbritannien, 1998-2009

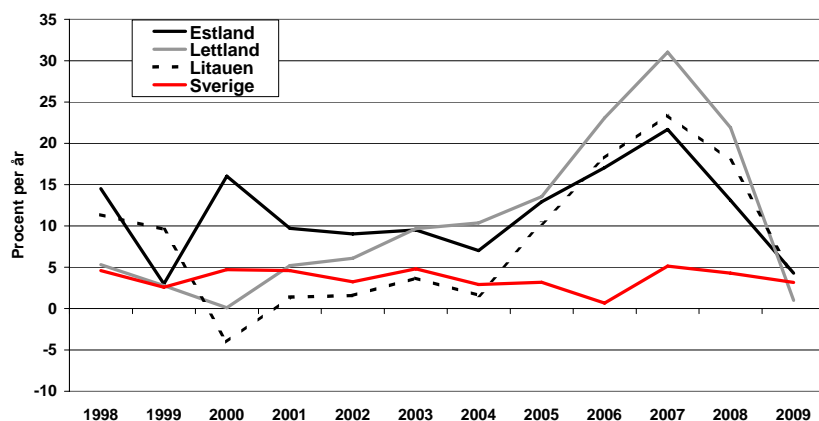

Källa: Eurostat LCI, OECD, egna prognoser

Under 2007-2009 ökar arbetskraftskostnaderna i Storbritannien med i genomsnitt 3,8 procent per år. Frankrike har en ökningstakt på 3,2 procent per år. Det är cirka en procentenhet per år lägre än Sverige. Båda dessa länder hade under perioden 2004-2006 en högre genomsnittlig ökningstakt än Sverige, Storbritannien mer än dubbelt så hög.

Tyskland har under hela perioden haft en betydligt lägre ökningstakt än övriga länder. Under 2004-2006 ökade arbetskraftskostnaderna i Tyskland i genomsnitt med 2,0 procent per år och under 2007-2009 med 2,1 procent per år.

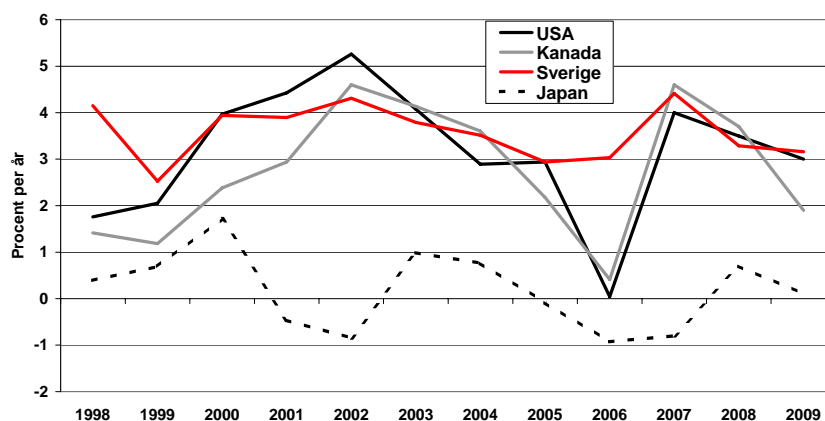
Diagram 3.3 Ökning av arbetskraftskostnaden, Estland, Lettland, Litauen, 1998-2009

Källa: Eurostat LCI, EU-kommissionen, egna prognoser

Arbetskraftskostnaderna i de baltiska länderna har under den senaste tioårsperioden ökat i en betydligt högre takt än i de västeuropeiska länderna. Framför allt under perioden 2005-2007 då den årliga ökningstakten steg till över 20 procent i dessa länder. I och med den kris som nu drabbat hela världsekonomin har det skett en dramatisk förändring. EU-kommissionen bedömer i sin prognos i januari 2009 att arbetskraftskostnaden kommer öka med 4,3 procent i Estland, 1,0 procent i Lettland och 3,8 procent i Litauen under 2009. Man har då gått från en ökningstakt på 4-6 gånger den svenska till en ökningstakt på samma nivå eller till och med under den svenska.

Diagram 3.4 Ökning av arbetskraftskostnaden, USA, Japan, Kanada, 1998-2009

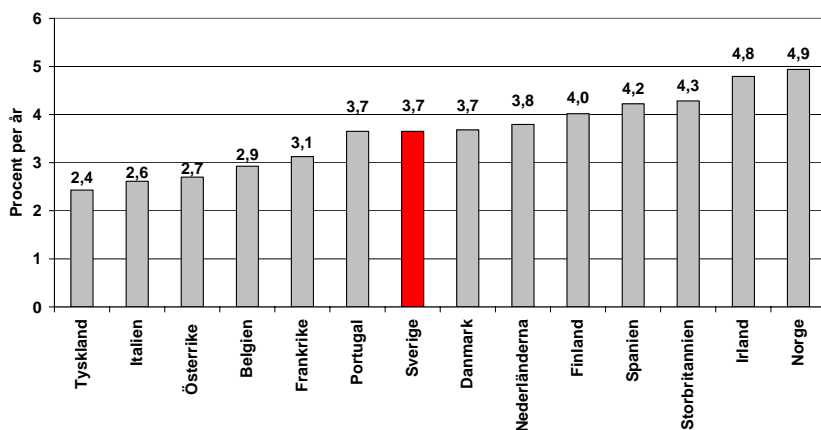

Källa: US Department of Labor, OECD, egna prognoser

I Eurostats statistik finns inte uppgifter för länder utanför Europa, därför redovisas här ökningstal från US Department of Labor. Siffrorna för Sverige skiljer sig därför från de i diagram 3.1-3.3.

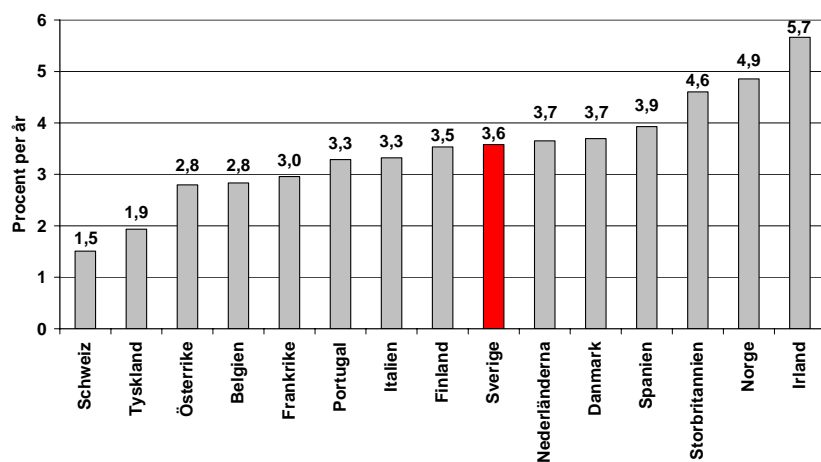
Under innevarande avtalsperiod ökar arbetskraftskostnaderna ungefär lika mycket i Sverige, USA och Kanada. Under perioden innan låg USA och Kanada cirka en procentenhet lägre per år än Sverige. Japan har haft en väldigt låg ökning av arbetskraftskostnaden under många år, vissa år till och med fallande. Snittet för hela perioden är 0,2 procent per år och för 2007-2009 blir genomsnittet 0,0 procent.

Diagram 3.5a Ökning av arbetskraftskostnaden, Västeuropa, 1998-2009³

Källa: Eurostat LCI, OECD, egna prognoser

Diagram 3.5b Ökning av arbetskraftskostnaden, Västeuropa, 1998-2009

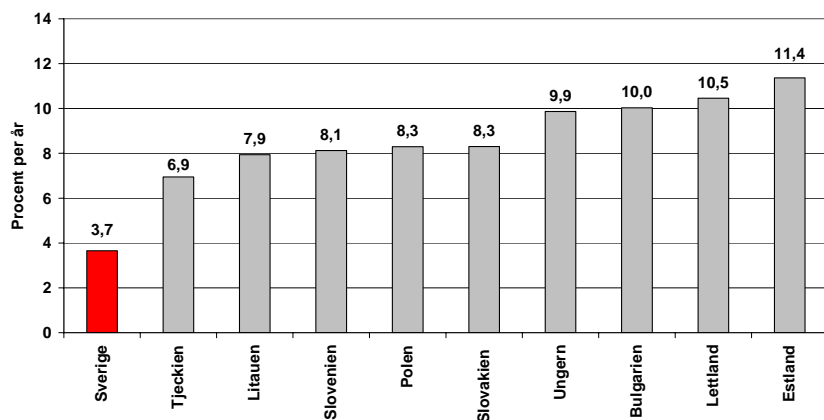
Källa: US Department of Labor, Eurostat LCI, OECD, egna prognoser

För att visa den genomsnittliga utvecklingen under perioden 1998-2009 i Västeuropa redovisar vi båda de två källor som använts tidigare i kapitlet.

Den genomsnittliga ökningstakten i Västeuropa är enligt båda källorna 3,4 procent per år. Norge och Irland har haft den högsta ökningen. Tyskland tillhör de länder med lägst ökningstakt enligt båda källorna.

³ För Norge saknas värde för 1998, ökningstalet avser därför 1999-2009.

Diagram 3.6 Ökning av arbetskraftskostnaden, Östeuropa, 1998-2009

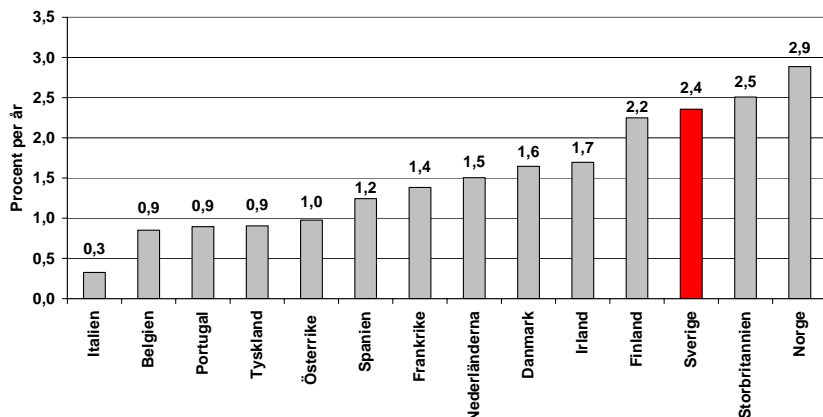
Källa: Eurostat LCI, EU-kommissionen, egna prognoser

De östeuropeiska länderna har haft en betydligt högre ökningstakt än de västeuropeiska. Alla länder har haft en mer än dubbelt så hög ökning som Sverige. De baltiska länderna tillsammans med Bulgarien har haft sin högsta ökningstakt de senaste åren medan övriga länder hade som högst ökningstakt i början av 2000-talet. I de flesta länder beräknas ökningstakten växla ner kraftigt under 2009.

4. Real arbetskraftskostnad

I detta kapitel beskrivs utvecklingen av de reala arbetskraftskostnaderna.

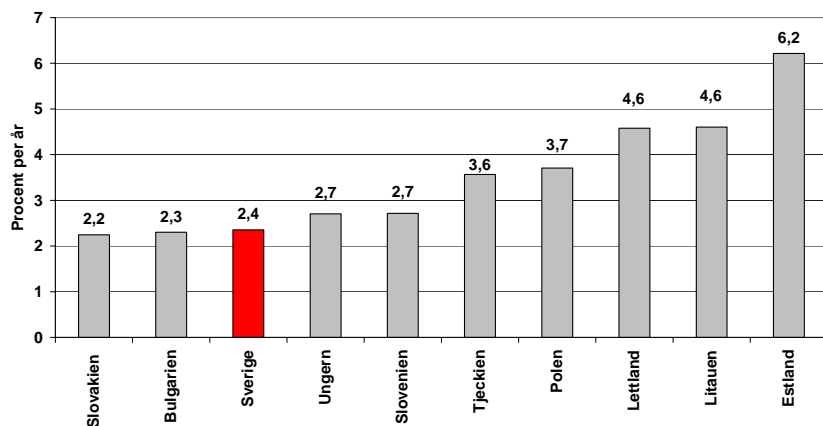
Diagram 4.1 Real ökning av arbetskraftskostnaden, Västeuropa, 1998-2009

Källa: Eurostat LCI, OECD, egna prognoser

Under perioden 1998-2009 blir den genomsnittliga reala ökningen av arbetskraftskostnaden 2,4 procent per år i Sverige. Sverige ett av de länder som har haft högst real ökning av arbetskraftskostnaderna under denna period. Endast Storbritannien och Norge har haft en högre real ökning. Italien och Tyskland är de länder som haft lägst real ökning.

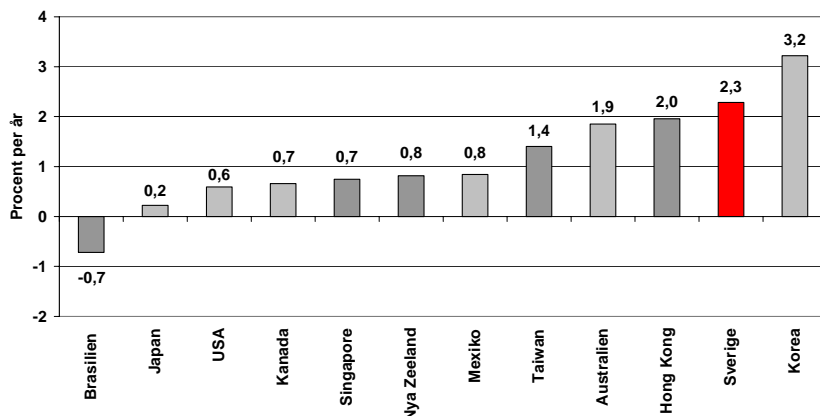
Diagram 4.2 Real ökning av arbetskraftskostnaden, Östeuropa, 1998-2009

Källa: Eurostat LCI, EU-kommissionen, egna prognoser

Nästan alla östeuropeiska länder har haft en högre real ökning av arbetskraftskostnaderna än Sverige. Jämfört med utvecklingen av de nominella arbetskraftskostnaderna (diagram 3.6) är dock skillnaden inte lika stor när vi ser till den reala utvecklingen. Anledningen är att dessa länder haft en mycket högre inflation än Sverige under denna period. I samtliga östeuropeiska länder väntas inflationen, liksom ökningen av arbetskraftskostnaderna, sjunka kraftigt under 2009.

Diagram 4.3 Real ökning av arbetskraftskostnaden, Länder utanför Europa, 1998-2009⁴

Källa: US Department of Labor, OECD, egna prognoser

I diagram 4.1 och 4.2 redovisades den reala ökningen av arbetskraftskostnaden enligt LCI. För länderna utanför Europa används som tidigare US Department of Labor som källa. Därför är värdet för Sverige lägre i detta diagram än i de tidigare.

Jämfört med länderna utanför Europa har Sverige haft en högre real ökning än de flesta länder. Endast Korea har haft en högre ökning. I USA har den reala ökningen av arbetskraftskostnaden varit i genomsnitt 0,6 procent per år.

I Brasilien har inflationen under perioden varit högre än ökningen av arbetskraftskostnaderna vilket innebär att den reala utvecklingen varit negativ.

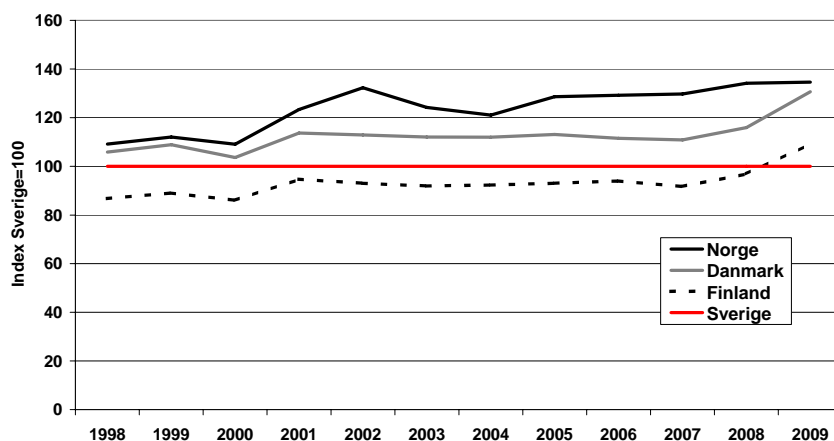
⁴ För vissa av länderna saknas värde för 2007-2009, därför avser ökningstalen för Brasilien, Nya Zeeland, Singapore, Taiwan och Hong Kong 1998-2006.

5. Relativ arbetskraftskostnad

I detta kapitel beskrivs utvecklingen av olika länders relativa arbetskraftskostnad jämfört med den svenska. Utvecklingen av den relativa arbetskraftskostnaden beror på förändringar i respektive lands arbetskraftskostnad och på förändringar av ländernas växelkurs jämfört med den svenska kronan.

Sveriges arbetskraftskostnad varje år sätts till 100 och övriga länders arbetskraftskostnad uttrycks relativt den svenska. Om ett land har värdet 120 ett år innebär det att arbetskraftskostnaden i det landet det året var 20 procent högre än den svenska.

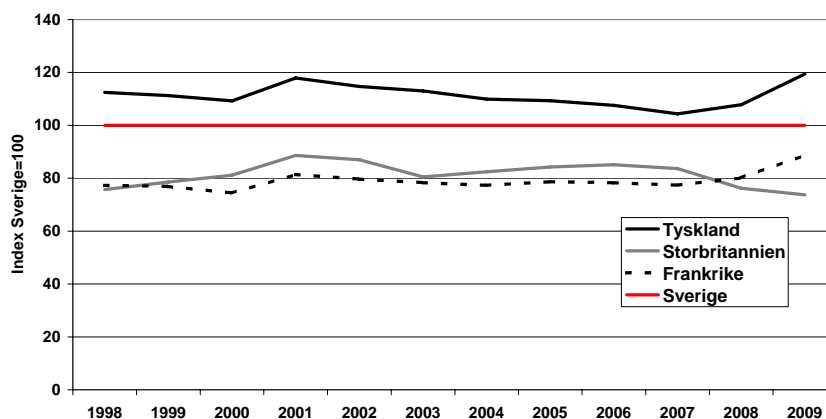
Diagram 5.1 Relativ arbetskraftskostnad, Norden, 1998-2009

Källa: US Department of Labor, Eurostat LCI, egna prognoser

Under de senaste tio åren har arbetskraftskostnaderna i de nordiska länderna ökat relativt den svenska. I Danmark och Finland sker den största förändringen 2008 och 2009. Arbetskraftskostnaden i Finland är 10 procent högre än den svenska år 2009, i Danmark är den cirka 30 procent högre. Norges arbetskraftskostnad har ökat från cirka 10 procent högre år 1998 till 35 procent högre 2009. För Norge väntas det inte ske någon stor relativ ökning under 2009 som det gör för de andra länderna.

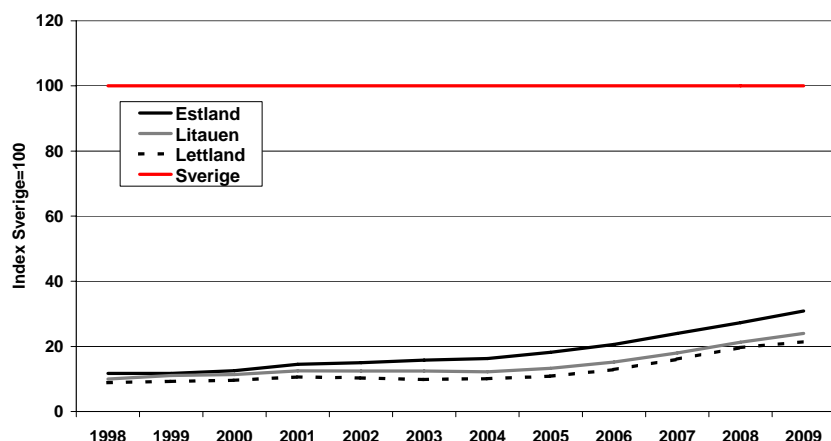
Diagram 5.2 Relativ arbetskraftskostnad, Tyskland, Storbritannien, Frankrike, 1998-2009

Källa: US Department of Labor, Eurostat LCI, OECD, egna prognoser

Tysklands relativa arbetskraftskostnad var år 2001 nästan 20 procent högre än den svenska. Fram till 2007 sjönk den siffran till cirka sju procent högre. I och med den svenska kronans försvagning från halvårsskiftet 2008 väntas Tysklands relativa arbetskraftskostnad under 2009 stiga till nästan 20 procent över den svenska. I Frankrike sker en motsvarande förändring, från en nivå på under 80 procent av den svenska upp till cirka 90 procent. I Storbritannien är utvecklingen de senaste åren den motsatta och man går från en nivå på cirka 85 procent av den svenska till cirka 75 procent.

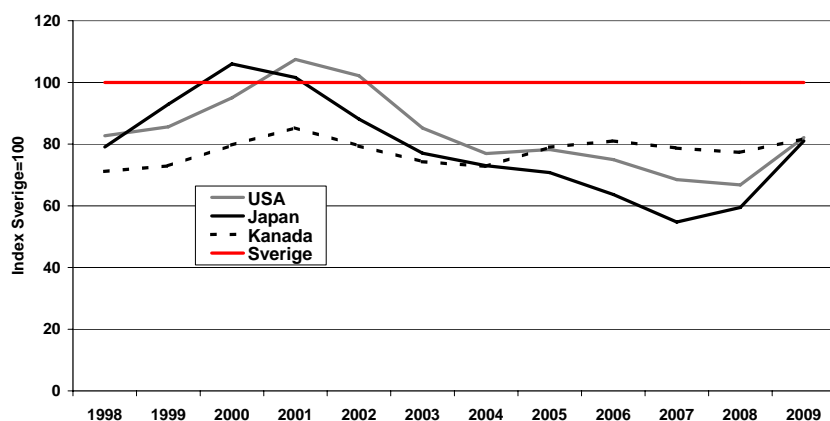
Diagram 5.3 Relativ arbetskraftskostnad, Estland, Lettland, Litauen, 1998-2009

Källa: Eurostat LCS, Eurostat LCI, US Department of Labor, EU-kommissionen, egna prognoser

Arbetskraftskostnaden i de baltiska länderna var år 1998 runt 10 procent av den svenska. Sedan dess har arbetskraftskostnaderna i dessa länder ökat relativt Sverige. Störst förändring sker under de senaste fem åren. År 2009 är arbetskraftskostnaden i Estland cirka 30 procent av den svenska, i Lettland och Litauen 20-25 procent.

Diagram 5.4 Relativ arbetskraftskostnad, USA, Japan, Kanada, 1998-2009

Källa: US Department of Labor, OECD, egna prognoser

USA och Japan hade 1998 en relativ arbetskraftskostnad som var drygt 80 procent av den svenska. Den relativa arbetskraftskostnaden för USA steg sedan och var år 2001 och 2002 högre än den svenska. Efter 2001 sjönk den relativa arbetskraftskostnaden kraftigt och 2008 var den cirka 65 procent av den svenska. Det senaste året vänder det kraftigt uppåt igen och år 2009 väntas arbetskraftskostnaden i USA vara drygt 80 procent av den svenska.

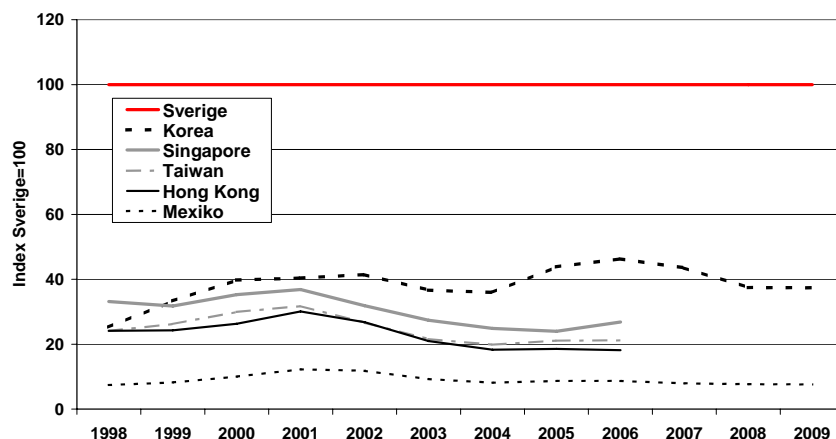
Arbetskraftskostnaden i Japan ökade relativt den svenska fram till år 2000. Därefter sjönk Japans relativa arbetskraftskostnad markant fram till 2007 då arbetskraftskostnaden var 55

procent av den svenska. De senaste åren vänder det uppåt igen och år 2009 är arbetskraftskostnaden i Japan återigen drygt 80 procent av den svenska.

Förändringen från början av 2000-talet relativt USA berodde främst på att den amerikanska dollarn försvagades mot kronan. När det gäller Japan berodde förändringen dels på en försvagning av växelkursen men även på att man haft en väsentligt lägre utveckling av arbetskraftskostnaden än Sverige. Vändningen 2008-2009 förklaras av att den svenska kronan försvagats kraftigt mot både dollarn och den japanska yenen.

Kanadas relativa arbetskraftskostnad har under stora delar av perioden 1998-2009 fluktuerat kring 80 procent av den svenska.

Diagram 5.5 Relativ arbetskraftskostnad, Korea, Singapore, Taiwan, Hong Kong, Mexiko, 1998-2009⁵

Källa: US Department of Labor, OECD, egna prognoser

I Korea, Singapore, Taiwan och Hong Kong var den relativa arbetskraftskostnaden 1998 runt 30 procent av den svenska. I Singapore, Taiwan och Hong Kong sjönk den relativa arbetskraftskostnaden fram till 2006.

I Korea skedde en trendmässig ökning fram till 2007 då arbetskraftskostnaden var nästan 50 procent av den svenska. De senaste två åren har den koreanska valutan försvagats mot den svenska kronan och Koreas relativa arbetskraftskostnad är år 2009 mindre än 40 procent av den svenska.

Mexikos relativa arbetskraftskostnad har varit runt 10 procent av den svenska under hela perioden 1998-2009.

⁵ För vissa av länderna saknas värde för 2007-2009, därför sträcker sig serierna för Singapore, Taiwan och Hong Kong endast fram till 2006.

6. Källor

Arbetskraftskostnad

Nivåer och förändringar i arbetskraftskostnad och lön skiljer sig åt beroende på vilken källa som används. Främsta källan för nivåer på arbetskraftskostnaderna i denna rapport är statistik från US Department of Labor. I publikationen Comparisons of hourly compensation costs hämtas data från urvalsundersökningar som genomförts i de olika länderna. Uppgifterna som redovisas för Sverige bygger bland annat på Statistiska centralbyråns (SCB) konjunkturlöne-statistik.

En andra källa i rapporten är Eurostats Labour Cost Survey (LCS). Där redovisas uppgifter för samtliga anställda inom industrin, både arbetare och tjänstemän. I LCS:s begrepp ”Total Labour Cost” ingår, förutom lön och arbetsgivarens avtalade och lagstadgade kostnader för arbetskraften, även kostnader för exempelvis rekrytering, utbildning, tjänstebil, matsal med mera. I den här rapporten används begreppet ”Compensation of employees” där vissa av dessa övriga kostnader ej är inkluderade. Undersökningen avser endast EU-länderna och uppgifterna samlas in vart fjärde år, den senaste undersökningen avser år 2004.

För att visa *utvecklingen* av arbetskraftskostnaden använder vi även Eurostats Labour Cost Index (LCI). I LCI ingår både arbetare och tjänstemän inom tillverkningsindustrin. De uppgifter som redovisas för Sverige hämtas från SCB:s arbetskostnadsindex. LCI redovisas bara som förändring från kvartal till kvartal eller från år till år.

Comparisons of hourly compensation costs sträcker sig fram till 2006. I LCS avser de senaste uppgifterna år 2004. För att få värden fram till år 2009 görs därför olika uppräknings- och prognoser. I de fall det finns statistik från LCI har dessa använts för uppräkning fram till 2008. För Sverige, Norge, Finland, Danmark, Tyskland, Nederländerna, Belgien och Österrike har Facken inom industrin gjort egna prognoser för utvecklingen under 2009. Prognoserna bygger bland annat på de löneavtal som träffats och vår kontakt med fackliga representanter i dessa länder. För de östeuropeiska länderna har vi använt prognoser från EU-kommissionens Interim forecast (januari 2009). Prognoser och uppräkning för övriga länder har gjorts med hjälp av OECD:s Economic Outlook, Compensation per employee in the business sector (nummer 84, december 2008). För en del länder saknas uppgifter för vissa år på grund av att prognos saknas. Detta har noterats under aktuellt diagram eller tabell.

Priser

I de fall där det funnits uppgifter om prisutveckling (konsumentprisindex) från Konjunkturinstitutet har de använts. I annat fall har uppgifter från OECD:s Economic Outlook nr 84 (december 2008) hämtats. För de östeuropeiska länderna har vi till och med 2008 använt KPI som redovisas av Eurostat. Prognos för 2009 kommer från EU-kommissionens Interim forecast (januari 2009) För Hong Kong, Taiwan, Brasilien och Singapore är KPI hämtat från IMF.

Växelkurser

Uppgifter om växelkurser är i huvudsak hämtade från Sveriges Riksbank, som dock inte tillhandahåller sådana uppgifter för samtliga länder. För de östeuropeiska länder som inte finns hos Riksbanken har Eurostats redovisade växelkurser (inhemsk valuta gentemot euro) använts för att räkna om en växelkurs gentemot svenska kronor. Växelkurserna för Brasilien, Korea och Taiwan är hämtade från Federal Reserve och har räknats om till svenska kronor via den amerikanska dollarn.

www.fackeninomindustrin.se